Uchwała Nr IV/144/2009
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 8 września 2009 roku

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Oława informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze 2009 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4 i art. 19 ust 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577, ze zm.) w związku z art. 198 ust.1 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) oraz zarządzenia Nr 4/2003 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 17 czerwca 2003 roku w sprawie powołania przewodniczących i członków Składów Orzekających w sprawach dotyczących jednostek samorządu terytorialnego i ich związków wchodzących w skład Województwa Dolnośląskiego, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił:

wydać negatywną opinię o przedłożonej przez Wójta Gminy Oława informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy za I półrocze 2009 roku

Uzasadnienie

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię na podstawie danych i informacji zawartych w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych za okres od początku roku do 30 czerwca 2009 roku oraz w przedłożonej 31 sierpnia 2009 roku informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy Oława za I półrocze 2009 roku.

Badając pod względem formalnoprawnym przedłożone Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu sprawozdania budżetowe za I półrocze 2009 roku, Skład Orzekający stwierdził ich zgodność z wymogami określonymi w rozporządzeniach Ministra Finansów, tj. w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. nr 115, poz. 781 ze zm.) oraz w rozporządzeniu z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. nr 107, poz. 726 ze zm.).

Badając pod względem merytorycznym informację o przebiegu wykonania budżetu gminy Oława za I półrocze 2009 roku, Skład Orzekający stwierdza, co następuje:

1. Plan dochodów i wydatków budżetowych wykazany w informacji uwzględnia zmiany wynikające z uchwał oraz zarządzeń organów gminy.
2. W I półroczu 2009 roku dochody zrealizowano w kwocie 17.511.510,41 zł, co stanowi 41,22% planu. Natomiast wydatki zrealizowano w kwocie 19.228.059,64 zł na poziomie 38,86% planu, w tym: wydatki majątkowe 4.876.783,08 zł (24,60% planu). Wydatki majątkowe stanowiły 25,36% wydatków ogółem przy planowanym udziale 40,07%. Budżet zamknął się deficytem w kwocie 1.716.549,23 zł przy planowanym na 2009 rok deficycie w kwocie 6.995.466 zł. Źródłem finansowania deficytu (1.716.549,23 zł) oraz rozchodów budżetu z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupu obligacji (592.014 zł) w I półroczu br. były przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (2.114.058,53 zł) oraz wolne środki (194.504,70 zł).

3. Według stanu na 30 czerwca 2009 roku dług Gminy Oława wynosi 19.849.748,55 zł, w tym z tytułu: emisji obligacji 4.720.000 zł, zaciągniętych kredytów i pożyczek 11.656.863,53 zł (w tym: krótkoterminowy kredyt w rachunku bieżącym w kwocie 614.058,53 zł) oraz zobowiązań wymagalnych w wysokości 3.472.885,02 zł. Kwota długu stanowi 46,72% planowanych dochodów budżetowych. Natomiast łączna kwota spłaconych w I półroczu rat kredytów oraz pożyczek oraz wykupionych obligacji wraz z odsetkami wynosi 989.107,87 zł, co stanowi 5,65% dochodów wykonanych w I półroczu 2009 roku (przy planowanym rocznym wskaźniku 6,33%).
4. Skład Orzekający negatywnie ocenia realizację planu dochodów budżetowych. Dochody własne z tytułu sprzedaży mienia komunalnego (dział 700 rozdział 70005 § 0770) planowane w kwocie 9.364.600 zł, co stanowi 22,04% ogółu planowanych dochodów (42.484.588,66 zł), zostały wykonane zaledwie w kwocie 213.293,56 zł na poziomie 2,28% planu rocznego. Z informacji opisowej wynika, że w I półroczu br. przeprowadzono 32 przetargi dotyczące sprzedaży nieruchomości, z których tylko 4 zakończono pozytywnie. W opiniach Składu Orzekającego wielokrotnie zwracano uwagę organom Gminy Oława na skutki finansowe nierealnego planowania dochodów ze sprzedaży majątku (por. uchwały Składu nr: IV/125/2008, IV/176/2008, IV/44/2009). Pomimo zauważenia ujemnych skutków sytuacji gospodarczej („Recesja, jaka zapanowała na rynku nieruchomości oraz kryzys gospodarczy nadal jest odczuwalny przez Gminę" - s.3 informacji; „Główną przyczyną stanu zobowiązań wymagalnych w wydatkach majątkowych na koniec okresu sprawozdawczego jest brak realizacji planowanej sprzedaży nieruchomości gminnych. Spowodowane to było globalnym kryzysem gospodarczym, który wywołał drastyczny spadek zainteresowania zakupem gruntów z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą. Inwestorzy, którzy deklarowali chęć zainwestowania wycofali się z wcześniejszych deklaracji oczekując poprawy koniunktury" - s.35), organ wykonawczy (wójt) nie podjął działań zmierzających do urealnienia budżetu gminy.
   Konsekwencją nierealnego planowania dochodów budżetowych ze sprzedaży majątku oraz nadmiernych – w ocenie Składu Orzekającego - w stosunku do możliwości finansowych gminy wydatków majątkowych (planowanych na poziomie 40% wydatków) są wysokie zobowiązania wymagalne. Wg danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-28S na koniec czerwca 2009 r. zobowiązania wymagalne ogółem wynoszą 3.472.885 zł, w tym zobowiązania z tytułu inwestycji (§§ 605, 606) w wysokości 3.215.987 zł.
5. W przedłożonej informacji opisowej szczegółowo omówiono wykonanie budżetu, w tym pozostające do uregulowania zobowiązania. Dołączono dane liczbowe dotyczące planu oraz wykonania dochodów i wydatków budżetowych w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf) oraz informacje o realizacji poszczególnych zadań. W informacji nie przedstawiono wyników oceny sytuacji finansowej Gminy Oława i nie wskazano działań które zostaną podjęte w II półroczu w celu poprawy sytuacji finansowej. Jedynie ogólnie poinformowano (s.35), że organ wykonawczy mając na uwadze stan zobowiązań wymagalnych na dzień 30.06.2009 roku „przedsięwziął wszelkie możliwe działania celem dokonania oszczędności w ramach działania całej Gminy. Przedmiotowe czynności przyniosą w ocenie organu w II połowie b. roku realne oszczędności na poziomie ok. jednego miliona złotych". W ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest urealnienie dochodów budżetu ze sprzedaży mienia i ograniczenie wydatków inwestycyjnych oraz pozyskanie środków niezbędnych na opłacenie zaciągniętych zobowiązań. Ustalone na podstawie danych

sprawozdania Rb-28S zapotrzebowanie na środki finansujące inwestycje według stanu na koniec czerwca 2009 r. wynosi ogółem 12.406.622 zł, co stanowi 70,8% dochodów wykonanych w I półroczu br. (17.511.510 zł), w tym środki na opłacenie zobowiązań wymagalnych w kwocie 3.215.987 zł, zobowiązań niewymagalnych w kwocie 2.495.762 zł oraz zobowiązań przyszłych w kwocie 6.694.873 zł (zaangażowanie przekraczające wartość zrealizowanych wydatków i zobowiązań). Dodatkowo sytuację finansową pogorszyła konieczność opłacenia wysokich kar na rzecz Przedsiębiorstwa Energetycznego „ESV" w Siechnicach dotyczących umowy z 2002 r.- kwota 1.215.412,95 zł (łącznie z odsetkami i kosztami postępowania sądowego i egzekucyjnego – s. 20 i s.35 informacji).

6. Gmina Oława w I półroczu 2009 roku poniosła wydatki z tytułu opłacenia odsetek zwłoki w łącznej kwocie 424.846,36 zł, w tym: odsetki na rzecz Przedsiębiorstwa Energetycznego „ESV" w kwocie 388.151,83 zł (liczone od 2003 r. do dania zapłaty – s.20) i odsetki od pozostałych zobowiązań w kwocie 36.692,85 zł (w tym: 32.140,27 zł na rzecz wykonawcy sieci sanitarnej w SRG Godzikowice – s.28). Zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 ufp wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Nieprzestrzeganie powyższej zasady gospodarki finansowej w przypadku zapłaty odsetek zwłoki stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 16 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2005 r. nr 14 poz. 114 ze zm.).
7. Łącznie z informacją o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze przekazane zostały informacje o przebiegu wykonania planów finansowych gminnych instytucji kultury, tj. Gminnej Biblioteki Publicznej w Bystrzycy i Gminnego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Oławie.

Skład Orzekający po dokonaniu analizy sprawozdań budżetowych oraz przedłożonej informacji postanowił wydać negatywną opinię o informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2009 roku ze względu na negatywne skutki nierealnego planowanie budżetu na 2009 rok oraz nieadekwatne do sytuacji finansowej działania organu wykonawczego i brak wskazania działań, które podjęte zostaną w II półroczu 2009 roku w celu poprawy sytuacji finansowej gminy. Równocześnie Skład Orzekający wskazuje, że ocena realizacji budżetu z punktu widzenia celowości i gospodarności należy do wyłącznej właściwości organu stanowiącego.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego
Henryk Kamieniecki